

Opzet beantwoording consultatievragen herziene NV COS editie 2014

1. Heeft u specifieke vragen of opmerkingen bij de aangepaste vertalingen van Standaarden 200 - 810 en 3402 (voor de nieuwe of herziene Standaarden zijn aparte vragen in hoofdstuk 2)?

Antwoord: nee.

2. Kunt u zich vinden in de aanpassing om het Stramien te publiceren als toelichting op de NV COS en niet als onderdeel van de NV COS? Zo nee, kunt u dan toelichten wat er naar uw mening met het Stramien dient te gebeuren?

Antwoord: Wij kunnen ons hierin vinden.

3. Heeft u vragen of opmerkingen bij de aangepaste werkingsfeer?

Antwoord: geen vragen of opmerkingen.

4. Kunt u zich vinden in de voorgestelde ingangsdata?

Antwoord: Wij kunnen ons hierin vinden.

5. Hoe beoordeelt u de vertaling van de herziene Standaard 2400? Heeft u hierbij specifieke opmerkingen?

Antwoord:

In artikel 81 van de herziene Standaard 2400 wordt gesproken over 'niet-ontdekte afwijkingen'. Dit zijn afwijkingen die de accountant niet heeft kunnen ontdekken omdat hij niet in staat is om voldoende en geschikte assurance-informatie te verkrijgen om tot een conclusie te kunnen komen. Deze uitleg lijkt af te wijken van de uitleg in Standaard 320 over de rol van niet-ontdekte afwijkingen bij het vaststellen van de uitvoeringsmaterialiteit (en bij het evalueren van de controlebevindingen, Standaard 450).

In de controlestandaarden wordt er ons inziens van uitgegaan dat er als gevolg van de manier waarop de accountant zijn controlewerkzaamheden plant en uitvoert *altijd* een risico is van niet-ontdekte afwijkingen. Dit risico hangt dus *niet* samen met het niet kunnen verkrijgen van voldoende en geschikte controle-informatie. Deze tweeledige interpretatie van het begrip 'niet-ontdekte afwijkingen' is erg onduidelijk en wij pleiten dan ook voor een andere benaming voor wat met 'niet-ontdekte afwijkingen' wordt bedoeld in Standaard 2400.

6. Ziet u knelpunten bij de toepassing van de concept Standaard 2400 in de Nederlandse praktijk?

Antwoord: Wij zien geen knelpunten.

7. Heeft u behoefte aan nadere uitleg of training (e-learning) over de Standaard als geheel of over bepaalde onderwerpen uit de Standaard?

Antwoord:

Vooral in verband met de meer in detail uitgewerkte vereisten en de op onderdelen meer uitgebreide werkzaamheden die van de accountant worden verwacht, lijkt het ons noodzakelijk dat de introductie van de Standaard wordt ondersteund door nadere toelichting en training. Wij zien dit echter niet noodzakelijkerwijs als een taak van de beroepsorganisatie.

Opzet beantwoording consultatievragen herziene NV COS editie 2014

8. Komt de concept Standaard 4410 naar uw mening voldoende tegemoet aan de verwachtingen van het maatschappelijk verkeer?

Antwoord: ja.

9. Ziet u knelpunten bij de toepassing van de concept Standaard in de praktijk?

Antwoord: Wij hebben enkele opmerkingen, die wij hierna artikelsgewijs zullen toelichten.

Artikel 3: In dit artikel staat de nogal vage aanduiding 'kan het dan ook verstandig zijn om het volgende te overwegen'. Omdat dit artikel gaat over de keuze van de accountant om de Standaard al dan niet toe te passen, zijn dit naar onze mening geen 'verstandige' bewoordingen.

Artikelen 5, 16 en 17 en A3a: Hierin wordt ingegaan op de reikwijdte van de Standaard. In de praktijk komt het voor dat accountants op verzoek van de opdrachtgever op basis van de door de opdrachtgever aangeleverde administratie met behulp van een rapportgenerator een (blanco) rapport vervaardigen. De opdrachtgever verstrekt geen samenstelopdracht en verwacht geen samenstelverklaring, maar wil als het ware gebruik maken van het 'gereedschap' van de accountant. Hiermee verleent de accountant in feite een dienst zoals die ook door administratiekantoren verleend wordt. Een variant op deze situatie is dat de opdrachtgever zelf beschikt over software die is voorzien van een rapportgenerator en de (assistent) accountant verzoekt om met behulp van die software een blanco rapport te vervaardigen ten kantore van de opdrachtgever. Onduidelijk is of dergelijke werkzaamheden vallen onder de definitie van een samenstellingsopdracht volgens de herziene Standaard. Naar onze mening mag de (herziene) Standaard geen ruimte laten voor een interpretatie waarbij de hiervoor geschetste situaties ertoe leiden dat de Standaard niet hoeft te worden toegepast. De accountant wordt in beide gevallen ingeschakeld als deskundige en 'produceert' historische financiële informatie die veelal het karakter zal hebben van een financieel overzicht.

Artikel 17(d): Tot het opdrachtteam wordt niet gerekend een externe deskundige, van buiten het kantoor of het netwerk. Hier *lijkt* een verschil te bestaan met het begrip 'andere deskundige' zoals dat in de controlestandaarden wordt gehanteerd. Daarbij is sprake van een teamlid als die andere deskundige werkzaam is op een gebied dat wordt gerekend tot de kennisgebieden van de accountant en de onderdelen van de accountantswerkzaamheden in het kader van de jaarrekeningcontrole (denk bijvoorbeeld aan inzet van IT-deskundigheid, waarop Standaard 220 van toepassing is en niet Standaard 620 als de deskundigheid noodzakelijk is voor de controle van de jaarrekening en niet op een afzonderlijk onderzoeksobject is gericht).

Artikelen 32 en 34: Deze artikelen gaan over het niet compleet, niet nauwkeurig of anderszins onbevredigend zijn van informatie die door het management wordt verschaft. Daaraan is in de Nederlandse context een fraudebepaling toegevoegd. Dit is ons inziens echter taalkundig in beide artikelen niet zorgvuldig gebeurd. De (nu nog) cursieve toevoeging '*– waaronder vermoede fraude of het vermoede niet-naleven van wet- en regelgeving –*' sluit niet aan op de zin waarin deze tekst nu is opgenomen. Er ontbreekt een aanduiding in de vorm van 'als gevolg van' of iets soortgelijks. Verder is het de vraag of een en ander inhoudelijk helemaal juist is. Als sprake is van *vermoede* fraude of *het vermoede* niet naleven van wet- en regelgeving, zijn de financiële overzichten pas misleidend als dit daadwerkelijk heeft plaatsgevonden en de gevolgen ervan niet juist zijn verwerkt. Als de gevolgen van fraude of van het niet-naleven van wet- en regelgeving goed zijn verwerkt in de financiële overzichten, zijn deze niet onjuist of misleidend. Door het op deze manier inbouwen van het aandachtspunt fraude (dat tot nu toe leidde tot een verwijzing naar andere Standaarden), ontstaat er ons inziens een onduidelijke tekst en een merkwaardige cirkelredenering.

Artikel 40(h) i,ii: hier staat nadrukkelijk dat de accountant geen controleoordeel of beoordelingsconclusie tot uitdrukking brengt over de vraag of de historische financiële informatie *overeenkomstig het van toepassing zijnde stelsel inzake financiële verslaggeving is opgesteld*. Dit lijkt enigszins in tegenspraak met de doelstelling van de opdracht (artikel 5 en 7) en de doelstelling van de werkzaamheden (artikel 16) en vooral de definitie van de samenstellingsopdracht (artikel 17(b)).

Opzet beantwoording consultatievragen herziene NV COS editie 2014

In de voorgestelde tekst van de samenstellingsverklaring in het consultatiedocument staat 'Derhalve brengen wij geen controleoordeel of een beoordelingsconclusie tot uitdrukking'. Naar onze mening perkt de hierboven cursief weergegeven tekst van artikel 40 de verantwoordelijkheid van de accountant te veel in. Wij onderschrijven het opnemen van de 'disclaimer' in de samenstellingsverklaring voor wat betreft oordeel of conclusie. Wij zijn echter van mening dat die niet (via artikel 40 van de Standaard) betrekking zou mogen hebben op het in overeenstemming zijn van de financiële informatie met het van toepassing zijnde stelsel van financiële verslaggeving. Dat is nu juist waarvoor de samenstelaccountant wordt ingeschakeld.

Artikel A33: de woorden 'in hetzij' moeten vervallen (daarna volgt nog 'of' en nu is de alinea niet goed leesbaar).

Ten slotte: de verwijzingen naar de consultatiedocumenten VGBA en de ViO geven andere volledige benamingen aan deze verordeningen dan de benamingen die in de desbetreffende consultatiedocumenten eerder zijn gebruikt. Bij verwijzing naar de VGBA voluit wordt gesproken over 'beroepsregels' in plaats van 'beroepscode'. Dit sluit wel aan bij de laatste versie van het consultatiedocument. Bij verwijzing naar de ViO voluit wordt gesproken over 'de onafhankelijke uitvoering van assurance-opdrachten' in plaats van 'de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten'. Bij het definitief worden van alle consultatiedocumenten dienen de verwijzingen over en weer consistent te zijn.

10. Hoe beoordeelt u de vertaling van de concept Standaard 4410? Heeft u hierbij specifieke opmerkingen?

Antwoord: Geen andere opmerkingen dan hiervoor weergegeven.

11. Wat vindt u van het voorstel om Leidraad 14 in te trekken?

Antwoord: Wij zijn het eens met dit voorstel.

12. Heeft u behoefte aan nadere uitleg of training (e-learning) over de Standaard als geheel of over bepaalde onderwerpen uit de Standaard.

Antwoord:

Vooraf in verband met de meer in detail uitgewerkte vereisten lijkt het ons wenselijk dat de introductie van de Standaard wordt ondersteund door nadere toelichting en training. Voor wat betreft onderwerpen valt daarbij te denken aan de reikwijdte en het toepassingsgebied van de Standaard, de werkzaamheden gerelateerd aan fraude en de toepassing van het materialiteitsconcept. Wij zien dit echter niet noodzakelijkerwijs als een taak van de beroepsorganisatie.

13. Ben u het eens met het handhaven van de verplichte toepassing van concept Standaard 4410 bij financiële overzichten? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: ja.

14. Is het onderscheid tussen een financieel overzicht en andere vormen van historische financiële informatie duidelijk?

Antwoord: ja, hoewel dit voor toepassing in de praktijk nog wel enige toelichting vergt.

Opzet beantwoording consultatievragen herziene NV COS editie 2014

15. Bent u het eens met het de constatering dat de VGBA grenzen stelt die ertoe kunnen leiden dat ook andere vormen van historische financiële informatie (dan een financieel overzicht) worden samengesteld conform de Standaard (paragraaf 3)?

Antwoord: ja, voor toepassing in de praktijk nog wel enige toelichting vergt.

16. Zo ja, beschrijft paragraaf 3 deze situatie voldoende duidelijk?

Antwoord: zie hiervoor.

17. Vindt u het logisch dat, net als in de huidige situatie, voor een belastingaangifte Standaard 4410 niet van toepassing is? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: ja.

18. Vindt u de behandeling van een bijlage bij de belastingaangifte duidelijk?

Antwoord: ja.

19. Bent u het eens met de vereiste dat een samenstellingsverklaring altijd onderdeel uitmaakt van een samenstellingsopdracht? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: ja.

20. Bent u het eens met de uitzondering van een samenstellingsverklaring bij publicatiestukken ('mag wel, maar moet niet')? Zo nee, waarom niet?

Antwoord: wij zijn het eens met deze uitzondering.

21. Is de concept Standaard duidelijk ten aanzien van wat van de accountant verwacht mag worden in het geval van fraude?

Antwoord: nee, zie onze opmerkingen bij de vragen 9 en 12.

22. Is de maatschappelijke rol van de accountant in het MKB hiermee voldoende gewaarborgd?

Antwoord:

Nee, de maatschappelijke rol van de accountant in relatie tot het onderwerp 'fraude' gaat naar onze mening verder dan wat in de herziene Standaard 4410 zou kunnen worden afgeleid. Er is afgezien van de meldingsplicht op grond van de Wwft, geen mogelijkheid voor de accountant om aan die maatschappelijke rol invulling te geven anders dan door het niet verstrekken van een samenstellingsverklaring.

23. Doet de nieuwe voorbeeldtekst naar uw mening meer recht aan het werk van een accountant bij een samenstellingsopdracht?

Antwoord: ja (ervan uitgaande dat met de vraag wordt bedoeld 'meer recht dan in de bestaande samenstellingsverklaring tot uitdrukking wordt gebracht').

Opzet beantwoording consultatievragen herziene NV COS editie 2014

24. Vindt u de nieuwe voorbeeldtekst een verbetering ten opzichte van de huidige voorbeeldtekst die is opgenomen in HRA deel 3?

Antwoord: ja.

25. Is duidelijk voor welke situaties de concept Standaard 4410 bedoeld is en vindt u dit logisch?

Antwoord: Niet geheel, zie onze antwoorden hiervoor bij de vragen 9, 14 en 15.

26. Komt de concept Standaard 3410 naar uw mening voldoende tegemoet aan de verwachtingen van het maatschappelijk verkeer?

Antwoord: ja.

27. Hoe beoordeelt u de vertaling van de nieuwe Standaard 3410? Heeft u hierbij specifieke opmerkingen?

Antwoord: geen specifieke opmerkingen.

28. Ziet u knelpunten bij de toepassing van de concept Standaard 3410 in de Nederlandse praktijk?

Antwoord: nee.

29. Heeft u nog opmerkingen met betrekking tot standaard 3420?

Antwoord: nee

30. Hoe beoordeelt u de vertaling van herziene Standaarden 610 en 315? Heeft u hierbij specifieke opmerkingen

Antwoord: nee.

31. Ziet u andere knelpunten bij de toepassing van de concept Standaarden 610 en 315 in de Nederlandse praktijk?

Antwoord: nee.

32. In de Standaard is een nieuwe definitie van 'direct assistance' opgenomen. Begrijpt u deze definitie?

Antwoord; ja.

33. Heeft u opmerkingen over de implementatie van de vertaalconventies

Antwoord:

Wij zijn van mening dat de vertaling van 'bias' door 'tendenties' niet juist is. Beter zou zijn 'tendensen', maar onze voorkeur gaat uit naar het gebruik van 'voorkeursrichting' of 'vooringenomenheid'. In de

Opzet beantwoording consultatievragen herziene NV COS editie 2014

eerste plaats is tendenties een erg ouderwets woord, daarnaast zijn tendenties een gevolg van 'bias'. De tendentie geeft in de juiste betekenis de richting aan van een afwijking. De bias is de oorzaak van de tendenties, namelijk het (on)bewust sturen van uitkomsten waardoor afwijkingen ontstaan. Ons inziens gaat het juist om het feit dat de accountant er rekening mee houdt dat gestuurd wordt cq kan worden als gevolg van bias, en pas daarna om het beantwoorden van de vraag tot welke afwijking dit heeft geleid.

SRA Bureau Vaktechniek, 5 november 2013